

SZÜCS
mestervizsgaszint és szakmai követelmények

I. A MESTERVIZSGÁRA JELENTKEZÉS FELTÉTELEI

1. A mestervizsgához szükséges szakképesítés(ek) adatai

A mestervizsgára jelentkezéshez az alábbi szakképesítések (szakmák) egyikével kell rendelkeznie a jelöltnek:

A szakképesítés (szakma)		
megnevezése	OKJ azonosító száma	OSZJ szakma- száma
Bőrkonfekcióipari technikus	52 5411 01	
Szücs	33 5276 08	
Bőripari varrómunkás	31 5272 02	
Bőripari szabász	31 5272 01	

Bőrkonfekcióipari szakközépiskolai végzettség,
Könnyűipari mérnök diploma.

2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlat

A szakmában eltöltött gyakorlat

Szakiránya

Időtartama

Szücs szakmunkás bizonyítvány	3 év
Bőripari varrómunkás szakképesítés	5 év
Bőripari szabász szakképesítés	5 év
Bőrkonfekcióipari szakközépiskolai végzettség	4 év
Bőrkonfekcióipari technikus szakképesítés	4 év
Szakirányú felsőfokú végzettség	3 év

Megjegyzés:

A szakmai gyakorlat ideje több részből is összetevődhet.

A szakmában eltöltött gyakorlati időként a bőr- és bőrfeldolgozó-ipari tevékenységet végző vállalkozásnál vagy gazdasági társaságnál eltöltött - TB nyilvántartással igazolt - munkaviszony időtartama számítható be.

II. A MESTER MUNKATERÜLETE, A SZAKMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGGKÖRÖK

1. A mester szakmai munkaterületének leírása

A szűcsmester önállóan - korszerű gépi és kézi eszközök, technológiai eljárások alkalmazásával képes a szűcs szakma teljes körű alap és kellék-anyagarak feldolgozásával a szakma késztermékeit kiváló minőségben előállítani. Feladta a mindenkori divatirányzatok figyelemmel kísérése és azok esztétikus összehangolása a rendelkezésre álló alapanyagok, továbbá az alkalmazott gyártás technológiák között.

A szűcsmester a vállalkozás teljes jogú irányítójaként működhet. Ennek megfelelően:

- tervezi, szervezi, irányítja az anyaggazdálkodást, a teljes termelési folyamatot, munkáltatói jogokat gyakorolhat,
- képviseli az adott gazdasági vállalkozást,
- ellenőrzi a termelés gazdaságosságát, minőségi tevékenységét,
- folyamatos innovációs tevékenységet lát el,
- gondoskodik a folyamatos önképzésről, továbbképzésről, tanulóképzésről,
- ellátja a vállalkozás munkavédelmi, környezetvédelmi biztonságtechnikai kötelezettségeit.

2. A mester tevékenységi területe és feladatköre

A mester tevékenysége kiterjed:

- a szakmai kultúra hagyományainak ápolására, továbbvitelére,
- a korszerű ismeretek divatirányzatok figyelemmel kísérésére, elsajátítására, továbbadására, a szakmai utánpótlás biztosítására,
- a termelés feltételeinek optimalizálására a gyártási fő- és mellékfolyamatok összehangolására,
- a termelés személyi és tárgyi feltételeinek megteremtésére,
- a vállalkozás eredményessége érdekében a gazdálkodási, termelési, fejlesztési, szervezési, gyártási, minőségellenőrzési, értékesítési, biztonságtechnikai, munka- és környezetvédelmi feladatok ellátására.

Főbb feladatkörei:

- a vállalkozás arculatának kialakítása,
- főbb üzleti stratégia, taktika meghatározása,
- az eredményes gazdálkodás biztosítása,
- a piaci kereslet-kínálati arányok felmérése,
- folyamatos minőségbiztosítás,
- folyamatos szakmai továbbképzés,
- korszerű a termelés technológiai színvonalának biztosítása.

III. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

1. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok)

- Alkalmazza a szakmai kultúra hagyományait (népi szücsmunkák, népviseletek, modellezési változatok).
- Folyamatos önképzésben vesz részt, fejlessze önmagát.
- Tervezési feladatokat végez. (üzleti terv, létszámszükséglet, optimális anyagszükséglet, folyamatos termeléshez szükséges gép- és eszközmennyiség, egyéb külső szolgáltatások, biztosítások, pénzügyi tervek, szakember utánpótlás stb.).
- Szervezési feladatokat végez.
- Minőségbiztosítási feladatokat végez.
- Irányítási tevékenységet folytat.
- Piackutatási, marketing feladatokat lát el.
- Együttműködési, kapcsolattartási feladatokat lát el. (irányító szervekkel, kamarákkal, érdekképviselői szervekkel, szakképző intézményekkel, szakértőkkel).

A munkaterület általános jellemzése:

- A szücsipari termékek (bélések, prémezések, bundák, sapkák, kalapok, divatcikkek stb.) készítésének ismerete az alapműveletektől a korszerű gyártástechnológiai folyamatokig.
- Késztermék-felújítási, átszabási, javítási, tisztítási munkálatok.
- Szőrmésbőr termékek szabásmintájának készítése, a modellezés alapelemeinek ismerete és alkalmazása.
- A szőrmésbőrök osztályozása, minősítése.
- A szőrme-feldolgozási gyártástechnológiák szakszerű kiválasztása, gyakorlati alkalmazása.
- Anyagnorma és gazdaságossági számítások elvégzése.
- A műveltek elvégzéséhez szükséges szerszám, eszköz, gép megválasztása, azok kezelése, karbantartása.
- A szücsipari gépek, szerkezetek szükséges beállítása.
- A késztermék elkészítéséhez szükséges kellék- és segédanyagok megválasztása.
- Műszaki utasítások és gyártástechnológiai leírások szakszerű értelmezése.

2. Követelmények

Általános szakmai elvárások

A mesterjelölt tudja:

- elkészíteni, illetve elkészíttetni a szücsipar termékeit a mindenkori divatnak megfelelően, szakszerűen, esztétikusan, gazdaságosan a minőségi előírások szerint, egyedi megmunkálással és sorozatgyártásban egyaránt, a munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások betartásával,
- jártasság és készség szintjén alkalmazni a szücsstechnológiai alapműveleteket,

- egyedi méretvétel vagy mérettáblázat alapján készített terméket testre próbálni és a szükséges igazításokat elvégezni,
- önállóan meghatározni az alapanyag, a modell szabásminta és az alkalmazott gyártástechnológia összhangját továbbá a korszerű speciális technikákat,
- a gyártáshoz szükséges gépeket kezelni, kisebb hibákat elhárítani, alap beállításokat, a napi tisztítást, karbantartást önállóan elvégezni.

2.1. Szakmai elméleti követelmények

A mesterjelölt **Gyártásismeret** tantárgyból ismerje, tudja ismertetni:

- a korszerű gyártási technológiákat, és tudja azokat részletesen elemezni,
- a szücsipari gyártástechnológiai változatok témaköreit,
- az egész bőrös feldolgozási technológiákat,
- a nagy és közepes bőrök gyártástechnológiáját,
- a természetes színű és festett juh- és bárányszőrök feldolgozását,
- a nemesített eljárásokat, a nemesített prémek jellemzését és feldolgozását,
- a apróbőrös gyártástechnológiákat.
- a feldolgozásra kerülő apróbőrök (pl. hörcsög, mókus, pézma, nyúlfelek) anatómiai, topográfiai és főbb minőségi jellemzőit, mutatóit,
- a felezett gyártástechnológia menetét,
- a speciális rámozási műveletek szabályait,
- a feldolgozásra kerülő bőrök (pl. hörcsög, nutria, pézma, vörösrókafelek) szőr- és bőrdali tulajdonságait,
- az átrakásos gyártástechnológiát,
- a anyagnorma meghatározását, veszteség-számításokat,
- az eresztéses gyártástechnológiát, az eresztéses technológia tervezését, gyakorlati megoldását az alkalmazott szőrme (pl.: pézma, nerc, nutria, róka, mormota, mosómedve, stb.) tulajdonságait figyelembe véve,
- az eresztővágás fajták meghatározását, a kezdő és záró háromszög megszerkesztését, az eresztés paramétereinek meghatározását számítással, a veszteségi százalékok meghatározását, az anyagnorma megadását,
- a feltoldásos gyártástechnológiát.
- a szőrmebody gyártásának gazdaságossági számításait és az anyagnorma meghatározását,
- az irhabőrök és nappásított szőrmébőrök és az ebből az alapanyagból készült termékek tulajdonságait,
- a kombinált gyártástechnológiákat.

Legyen tisztában az alpműveletek végzésével kapcsolatos technológiai paraméterekkel és azok jelentőségével.

Ismerje a tük és cérnák számozási módjait, tudja a megfelelő tífajtát, cérnafajtát, kiválasztani az öltéssűrűséget beállítani. Tudja alkalmazni a bőrvastagság, tívastagság és cérnastagság összefüggéseit.

Ismerje a szőrmezabászat előkészítő műveleteit, a műveletekkel szemben támasztott alapkövetelményeket.

Tudja meghatározni az alkalmazható szabási rendszert (hosszanti, keresztcsíkozású, diagonál, féldiagonál) az egész bőrös, felezett, átrakásos, eresztéses, feltoldásos gyártástechnológiákban, a különböző szőrme fajták tulajdonságainak függvényében.

Ismerje és tudja alkalmazni a különböző termék-felújítási, átalakítási és lehetséges késztermék javítási megoldásokat.

Ismerje az alkalmazott ráházási módokat, a korszerű ráházó és szárító-berendezések használatát. Tudja meghatározni az optimális szárítási módok paramétereit.

Tudja megszerezni, az alkalmazott gyártástechnológiának megfelelő lekészítési műveleteket (szalagozás, vásznazás, pikirozás, összeállítás, kellékezés, visszadolgozás, bélelés stb.)

Ismerje a szőrmesapkák és kalapok, divatcikkék (stóla, pelerin, muff, stb.) nyakbavetők (gallérok, boák, collyék, sálak) készítésének gyártástechnológiai változatait.

Tudja szakmai számítások alkalmazásával meghatározni a gyártási technológiától függő alapanyagnormákat.

Ismerje, és anyagnorma számításaiban alkalmazza az alapanyagtól, feldolgozási technológiától függő, különböző veszteségi százalékokat (szabászati, varrás, tisztázási, szélezési veszteségek).

Ismerje és alkalmazza az eresztés tervezési számításokat, az eresztés tervezési szabályainak megfelelően.

Anyag- és áruismeret tantárgyból a mesterjelölt:

- Ismerje a szőrmésbőr szövettani felépítését.
- Legyen tisztában a különböző, szőroldalt érintő fizikai változtatások (epillálás, spicelés, vasalás).
- Szőrmésbőrre gyakorolt hatásával.
- Ismerje a gerezna pontos topográfiáját, feldolgozhatóságot érintő legáltalánosabb anatómiai hibáit, az anyagnorma számítási szempontból szükséges területméreteket a következő prémeknél: juh és bárányszőr (merinói juh, perzsabárányszőr), róka (vörösróka, ezüstróka stb.), menyétszőr (nerc, görény stb.) mosómedve, pézsmaszőr, nutria, mormota, macskaszőr, nyúl, hörcsög.
- Ismerje a velúrírha és napásított irhabőrök főbb minőségi jellemzőit, a velük szemben támasztott esztétikai követelményeket.
- Tudja meghatározni a feldolgozandó alapanyaghoz szükséges kellékeket, segédanyagokat.
- Tudja alkalmazni a minőségügyi ismereteket:
 - = a minőség-ellenőrzés kialakulása
 - = a minőséggel kapcsolatos fogalmak
 - = szabvány és minőség
 - = a minőségvédelem rendszere
 - = szavatosság, jóállás
 - = minőségtanúsítás
 - = a termékek gyártásának és a minőség ellenőrzésének kapcsolata
- Tudja alkalmazni a vizsgálati módszereket:
 - = anyagvizsgálatok
 - = fizikai vizsgálatok
 - = vegyi vizsgálatok
 - = késztermék vizsgálatok
 - = szemrevételezés kézi vizsgálattal
 - = méretellenőrzés
 - = szilárdsági vizsgálatok

- = tűzés-, ragasztás szilárdságának vizsgálata
- = speciális vizsgálatok a szőrmésbőröknél

Szakrajz tantárgyból:

- Ismerje a különböző egészsbőrös és felezett gyártástechnológiák szabásminta beosztási és összeállítási szabályait és azok variációit, tudjon pontos, a feldolgozási technológiának és a szőrme tulajdonságainak megfelelő összeállítási és szabásminta beosztási rajzot készíteni.
- Ismerje az írha, vagy napásított alapanyag topográfiajának megfelelő szabásrendszert, tudjon ennek megfelelő terítékvázlatot készíteni.
- Ismerje és tudja alkalmazni a helyes méretvétel szabályait, a különböző méretábrázolókat, tudjon ezek felhasználásával szabásminta alaphálót szerkeszteni, ismerje az alap test-, ujj- és gallérminta kialakításának szabályait, tudja a kabát bármely alkatrészének alapmintáját elkészíteni.
- Ismerje az alapminta változtatásának legegyszerűbb lehetőségeit, tudjon modellrajz, vagy divatkép alapján egyszerű modellezési eljárásokat, bőség-beállítási, mellvarrás áthelyezési ujj-alakítási stb. műveleteket végrehajtani az alapmintán.
- Ismerje az adott méretből más méretre való igazítás szabályait.

Géptan - munkavédelem tantárgyból

- Ismerje a szűcsiparban használatos fontosabb gépek (egyfonalas láncöltéses szegve varrógép, rejtett öltésű varrógép, sima tűzőgép, írha varrógép, pneumatikus rámozópisztoly, eresztővágógép, textil szabásgépek, tisztító és rázóhordók, szőrme-frissítő és szőrmeperoló gép, területmérő gép) fajtáit, működési elvét.
- Legyen tisztában a gépek munkavédelmi lehetőségeivel és a biztonságtechnikai berendezések használatával.
- Tudja a főbb munkavégző alkatrészeket és ezek beállítási módját meghatározni, kinematikai ábráról tudja a gép működését elmagyarázni.
- Ismerje a szőrme feldolgozóiparban használatos szárító berendezések működési elvét és főbb típusait. Tudja meghatározni a szőrme alapanyagoknak megfelelő szárítási paramétereket.

2.2. Szakmai gyakorlati követelmények

A mesterjelölt tudja:

- a bőrkombinációs eljárásokat alkalmazni,
- a zőrmésbőrök toldását, formaalakítását elvégezni,
- a hosszanti, illetve keresztirányú szabásvonalakat kialakítani,
- a natúr és festett szőrmék mintára szortírozása a szakmai követelményeknek megfelelően elvégezni,
- a diagonál és féldiagonál szabászati változatot elrendezni, kialakítani,
- a szabászatnál alkalmazott kivágóminta-sorozatokat, cakkozókat elkészíteni és szakszerűen alkalmazni,
- a spaldolt feldolgozásának megfelelően szortírozni,
- kivágómintát készíteni és szakszerűen alkalmazni,
- a bőroket szükség szerint toldani és formázni,
- a hosszanti és keresztirányú és a kombinációs (pl. bőrözéses, mixeléses) átrakás kivitelezni,

- a bőrcsíkavágógépet, az eresztővágógépet alkalmazni a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával,
- a bőrök felvágását az átrakáshoz, a kezdőháromszög megtervezését, a gépelést kivitelezni,
- az eresztéses technológia mechanikai előkészítő műveleteit, a szőr és színváltozatok átjelölését, az esetleges hibák szakszerű javítását, az eresztést megelőző tisztítást és négyesgögesítést elvégezni,
- a szőrmésbőr kézi, illetve gépi felvágását végezni az eresztéshez,
- az eresztett csíkok gépelését elvégezni,
- az eresztett csíkokat szakszerű összeállítani,
- a szőrrajzolatoknak, illetve a kívánt esztétikai hatásnak megfelelő ráházást elvégezni,
- a megfelelő méretű és esztétikai hatású csíkokat kialakítani a csíkbatoldás és bedarabozás szabályainak figyelembevételével
- a megfelelő cakkozókat kiválasztani, szerkesztteni és szakszerűen használni,
- speciális szabásmintát készíteni a bőrök, egyéb szőrmésbőrtől eltérő tulajdonságait is figyelembe véve,
- az irha- és nappásított bőröket szortírozni,
- a társított szabászati eljárásokat alkalmazni,
- irhabőröket gépelni, az irhavarrógépeket munka- és balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használni,
- a szabászati hulladékot felhasználni, darabtablát készíteni,
- önálló alkotókészséget, kreativitást kifejező termékek tervezni és kivitelezni,
- szalagozások átrakást, átrakásos eresztést, mixelést, gallonírozást végezni a rendelkezésre álló alapanyag tulajdonságainak figyelembevételével (pl.: róka, mosómedve, nutria, mormota, stb.),
- a választott speciális technológia tervezési, veszteségi és anyagnorma számításait elvégezni,
- a társított szabászati eljárásokat végezni és változatos kombinációs szabászati megoldásokat alkalmazni,
- a termék és az alapanyag, illetve a termék és a funkció összhangját megteremteni,
- a sapkák és egyéb szőrme-kiegészítők szabásmintáját elkészíteni, vagy azok, a divatvonalak változásainak megfelelően modellezni, alakítani,
- speciális ráházási technikákat alkalmazni (pl.: a sapkatőkére történő ráházás, vagy a hajlító ráházások),
- boákat készíteni, a boafejet és lábakat kikészíteni,
- megfelelő segéd- és kellékanyagokat szakszerű alkalmazni (pl.: kalapfilc, vagy műanyag, boa kassírun g stb.),
- sapkákat, gallérokat, boákat és egyéb szőrme-kiegészítőket speciális lekészítési szabályoknak megfelelően elkészíteni, csinosítani,
- a kiegészítő és díszítő elemeket kiválasztani és alkalmazni,
- elvégezni a különböző gyártási technológiáknak megfelelő kellék- és segédanyag szükségletre vonatkozó számításokat.

IV. A SZAKMAI MINŐSÍTÉS ÉS VIZSGÁZTATÁS RENDJE

A mestervizsgát a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Mestervizsga Szabályzatában (a továbbiakban: MKIK Vizsgaszabályzat) foglaltak szerint kell előkészíteni és megszervezni.

A mestervizsga célja annak megállapítása, hogy a mesterjelölt:

- elsajátította-e a tevékenység gyakorlásához mester szinten szükséges szakmai elméleti és gyakorlati, vállalkozási és pedagógiai ismereteket,
- érez-e a szakma iránt elkötelezettséget, képes-e munkáját magas színvonalon, önállóan, "mester" szinten végezni,
- rendelkezik-e a mesterszint és szakmai követelmények által támasztott tudáselemekkel, gyakorlati készségekkel, és képes-e új ismeretek befogadására
- állandó önképzéssel tartsa naprakészen tudását.

A mesterjelöltnek a Mestervizsga Bizottság előtt kell számot adnia gyakorlati tudásáról és elméleti felkészültségéről.

A mestervizsga részei:

- vállalkozási ismeretek (közgazdasági, jogi, munkaügyi stb. ismeretek) vizsga,
- pedagógiai (munkapedagógiai) ismeretek vizsga,
- szakmai gyakorlati vizsga,
- szakmai (írásbeli, szóbeli) elméleti vizsga.

Megjegyzés:

A vállalkozási ismeretek és a pedagógiai ismeretek vizsgarész követelményrendszere egységes, azokat az adott szakképesítésért felelős minisztérium rendelete: az ipari mesterképzés szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 31/1996. (VI. 19.) IKM rendelet tartalmazza.

A vizsga egyéb kérdéseiben a MKIK Vizsgaszabályzata előírásait kell alkalmazni.

1. Szakmai gyakorlati vizsga és értékelése

A gyakorlati vizsga során a mesterjelöltnek magas fokú szakmai feladatot kell elvégeznie.

A gyakorlati vizsga időtartama a műhelyi előkészítő munkával együtt 8 óra. Tartalma több munkaelemből felépülő komplex munkafeladat: vizsgadarab készítése vizsgafeladat-húzás alapján.

A gyakorlati vizsgát megelőzően a Mestervizsga Bizottság kiválasztja a vizsgázók számának megfelelő gyakorlati vizsgakérdést (vizsgafeladatot), s egyben felkéri a vizsgáztatásra feljogosított intézményt (gyakorlati vizsgahelyet) a gyakorlati feladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, alap- és segédanyagok biztosítására.

A szűcsipari kéziszerszámokat a vizsgázók önmaguknak biztosítják.

A Vizsgabizottság a gyakorlati vizsga megkezdése előtt ellenőrzi a helyszínt, a vizsga lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek meglétét.

A gyakorlati vizsga munkavédelmi biztonságtechnikai oktatással kezdődik, ahol a Vizsgabizottság elnökének fel kell hívni a vizsgázók figyelmét arra, hogy a gyakorlati feladat végzése során milyen munka- és környezetvédelmi, ergonómiai és higiénés előírásokat kell betartani.

A mesterjelölt gyakorlati munkáját a Vizsgabizottság a munkavégzés szakszerűsége, pontossága, a technikai és technológiai folyamatokra vonatkozó előírások betartása, a munkavédelmi és biztonságtechnikai szabályok alkalmazása, valamint a gyakorlati feladat "termékének" minősége alapján bírálja el. A gyakorlati vizsga értékelési szempontjait és az elérhető összpontszámot a gyakorlati vizsga előtt a vizsgázókkal ismertetni kell.

A "megfelelt" minősítéshez a mennyiségi és minőségi mutatók 75%-os teljesítése szükséges.

A gyakorlati vizsgát követően a jelöltet tájékoztatni kell az elért eredményéről!

A gyakorlati vizsgarész teljesítéséhez ajánlott feladatok:

- Kötelező jellegű feladatok: A vizsgamunkának tartalmaznia kell az alábbi részmunkafolyamatokat:
 - = adott szabásmintára történő szortírozási feladat – anyagnorma meghatározása,
 - = hibajavítási – tisztázási műveletek alkalmazása,
 - = mintára szabás – szabászati alapváltozatok szerint (spaldolt, átrakásos, eresztéses, feltoldásos)
 - = összeállítás (gépelés)
 - = szücsipari kézivarrások gyakorlata, speciális lekészítési műveletek
- A vizsgabizottság által választható feladatok:
 - = felújítási, átszabási műveletek, az átszabáshoz szükséges
 - = szabásminta elkészítése (forma és méret változtatások)
 - = típushibák szakszerű javítása (ujja aljarész kopása, gallér átszabás)
 - = szőrmekonfekcióipari kiegészítő termékek – divatcikk készítése (sapkák, gallérok, nyakbavetők)
 - = átrakásos, eresztéses gyártástechnológia gyakorlati kivitelezése szabadon választott mintadarabon (pl.: vörösróka, ezüstróka, nutria, nerc, pézsma, stb.)
 - = nemesített juh- és báránybőrök feldolgozása
 - = irhafélék feldolgozása
 - = kombinált gyártás technológiák gyakorlata (szalagozós átrakás, átrakásos eresztés, mixelés)

2. Szakmai elméleti vizsga és értékelése

A szakmai elméleti vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

Az elméleti vizsgára bocsátás feltétele az előzőleg sikeresen végrehajtott gyakorlati vizsga. Az írásbeli vizsga helye a Mestervizsga Bizottság által meghatározott helyszínen.

Az írásbeli vizsga időtartama maximum 4 óra.

Az elérhető maximális pontszám 100 pont

Az írásbeli tartalma:

- anyag- és áruismeret, max. 20 pont
- technológia, gyártásismeret, max. 40 pont
- géptani, szakrajzi ismeretek, max. 20 pont
- munka- és környezetvédelmi ismeretek körét komplex módon felölelő feladat lehet. max. 20 pont

Javasolt írásbeli feladatok:

- A gyakorlati vizsgán elkészített- és "megfelelt" minősítésű vizsgamunkát alapul véve-, a teljes technológiai folyamat leírása, és árvetés készítése.
- Egy választott szűcs termék teljes gyártáselméleti leírása.

Értékelés: - "megfelelt" minősítést az a vizsgázó kaphat, aki minimum 70 pontot teljesít.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga helye a Mestervizsga Bizottság által alkalmasnak ítélt helyszínen.

Tartalma a szóbeli vizsgakérdésekből - az adott alkalomra kijelölt - kérdéscsoport által felölelt ismeretanyag.

A szóbeli vizsga kérdéscsoportjai:

- anyagismeret.
- szakmai, technológiai ismeretek,
- gyártásismeret (kézi- és gépi munkavégzés),
- szakmaspecifikus munka- és környezetvédelmi ismeretek.

A jelöltnek a szóbeli vizsga során önállóan kell számot adnia elméleti felkészültségéről. A Vizsgabizottság tagjai csak akkor tehetnek fel a tétel anyagára vonatkozó kiegészítő kérdéseket, amikor a mesterjelölt feleletében elakad, rossz választ ad, vagy helytelen következtetést von le, illetve a felelete folytatásához kisebb útbaigazítás szükséges.

Amikor a jelölt befejezte feleletét, a Vizsgabizottságnak joga és lehetősége van a tétel anyagán felül további kérdéseket is feltenni az objektív értékelés és minősítés érdekében.

Ha az elhangzott válaszokból megállapítható, hogy a mesterjelölt a téma anyagával tisztában van, akkor az elnök félbeszakíthatja a válaszadást.

A mesterjelölt szóbeli vizsgáját a Vizsgabizottság egyszerű szavazati többséggel minősíti.

A vizsga eredményét a Vizsgabizottság "megfelelt" vagy "nem felelt meg" minősítéssel állapítja meg.

Sikertelen szóbeli vizsga esetén a szóbeli vizsgát teljes egészében meg kell ismételni.

Az eredménytelen szóbeli vizsgarészt egy éven belül lehet megismételni.
Ismételt sikertelen vizsgarész esetén a teljes mestervizsgát meg kell ismételni.

3. A vizsga egyes részei alóli felmentés lehetőségei és feltételei

A gyakorlati vizsga letétele alól felmentés nem adható.

A szakirányú egyetemi, főiskolai végzettséggel, illetve akkreditált felsőfokú szakképesítéssel rendelkező jelöltnak a mestervizsga szóbeli vizsgarésze alól felmentés adható, az MKIK Vizsgaszabályzatában foglaltak szerint.

A mestervizsga vállalkozási ismeretek és pedagógiai ismeretek vizsgarészei alóli felmentés az MKIK Vizsgaszabályzata szerint adható.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Dr. Holdas Sándor: Prémek, szőrmék, prémes állatok
2. Dr. Vermes Lászlóné: A nyersbőrtől a készbőrig
3. Hans Quaet-Faslem, Martin v. Schachtmeyer: Plez I. II. III.
4. Samuel Raphael: Fur craftsmanship
5. Kovács András: Gyártmánytervezés a bőrkonfekcióiparban
6. Dr. Beke János: Bőrfeldolgozóipari kézikönyv
7. Verlag J.P. Bachem in Köln: Der Kürschner
8. Farkas János: Bőripari géptan
9. Kovács Ernő: Szűcs mintalapok
10. Gerzanits József: Szőrmefeldolgozás
11. Kovács András: Bőrruha és szőrmekonfekcionálás
12. Kovács András: Bőrkonfekció ipari technológia
13. Győriné Fogarasi Katalin - Kovács András: Gyártmánytervezési ismeretek

Szakmai szóbeli vizsgakérdései

Gyártásismeret

1. Ismertesse az alkalmazott alapanyag és a gyártástechnológia kiválasztása közötti összefüggéseket!
2. Ismertesse a szűcsiparban alkalmazott kézivarrások típusait és a velük szemben támasztott minőségi és esztétikai követelményeket!
3. Jellemezze a népi művészetben alkalmazott díszítési eljárásokat!
4. Ismertesse az egyes gyártástechnikáknál alkalmazott szortírozás alapelveit és minőségi követelményeit!
5. Csoportosítsa az egész bőrös szűcsipari gyártástechnológiákat, részletezzen egy önállóan választott feldolgozási módot!
6. Mutassa be a leggyakrabban feldolgozásra kerülő prémfajták (rókafélék, menyétfélék, juh-és bárányprémek) speciális javítóvágásait!
7. Ismertesse egy szőrmebunda készítésének általános szabászati alapkövetelményeit! Készítsen el egy önállóan megállapított területvesztés-számítási feladatot!
8. Ismertesse a forma és divatváltozást eredményező átszabási műveleteket!
9. Ismertesse a használt prémek tisztítási és felújítási műveleteit!
10. Csoportosítsa a felezett szűcsipari gyártástechnológiákat, részletezzen egy önállóan választott feldolgozási módot!
11. Ismertesse a női sapka és kalap készítésének technológiai változatait!
12. Részletezze a nyakbavetők (boa, kollié) gyártástechnológiáját!
13. Mutassa be a nappásított szőrme-és irhabundák készítésének technológiáját!
Készítse el egy irhabunda szabástervét, összeállítási vázlatát!
14. Ismertesse a férfi sapka és kucsma készítésének technológiai változatait!
15. Konkrét példákon keresztül ismertesse az általános technológia alkalmazási lehetőségeit!

16. Csoportosítsa az eresztéses szűcsipari gyártástechnológiákat, részletezzen egy önállóan választott feldolgozási módot!
17. Ismertesse a méretváltozást eredményező átszabási műveleteket!
18. Sorolja fel az alkalmazott gyártástechnológia, a szabásminta és a feldolgozandó alapanyag közötti összefüggéseket!
19. Ismertesse az eresztéses technológia előkészítő műveleteit, végezzen konkrét területveszteség számítást önállóan meghatározott paraméterek alapján! (pl.: nutria, mosómedve, pézsmá, nerc)
20. Ismertesse a szőrforgatási technikákat, az egyedi mintázatok tervezését!
21. Készítse el a leggyakrabban alkalmazott eresztővágásfajták rajzait, hasonlítsa össze az egyszerű és az összetett eresztővágások alkalmazási területeit! (pézsmá, nerc, rókafélék)
22. Ismertesse a feltoldósos (zeccolósos) gyártástechnológia menetét!

Munkavédelem – környezetvédelem

1. Ismertesse a varrógépek üzemeltetésével, balesetvédelmével kapcsolatos tudnivalókat!
2. Határozza meg a munkahelyi baleset, illetve a foglalkozási ártalom fogalmát!
3. Ismertesse a környezetvédelem szerepét, területeit, és legfontosabb előírásait!
Mutassa be a levegőszennyezés elleni védelem módozatit a szőrmefeldolgozóipari gépeken!
4. Sorolja fel a varrógépek karbantartásával kapcsolatos főbb előírásokat!
5. Sorolja fel a főbb tűzvédelmi előírásokat, továbbá az oltási módokat!
6. Ismertesse a természetvédelem és a környezetvédelem feladatait!
7. Melyek a bőrfeldolgozó-ipar főbb környezetvédelmi problémái?
8. Ismertesse az ökoszisztéma-ökológiai rendszerek közötti összefüggéseket!
9. Ismertesse a munkahely-telepítés legfontosabb környezetvédelmi előírásait!
10. Határozza meg az ökológia fogalmát, szerepét a környezetvédelemben!
11. Ismertesse a foglalkozási ártalmakat és a megbetegedések fajtáit!

12. Ismertesse a védőeszközök fajtáit, alkalmazási területüket!
13. Ismertesse a szőrmekonfekció és szőrmekikészítő iparban alkalmazott biztonságtechnikai berendezések, védőfelszerelések használatát!
14. Ismertesse az alap- és kellékanyagok (ragasztók, festékanyagok, stb.) tárolására, felhasználására vonatkozó munkavédelmi előírásokat!
15. Sorolja fel a dolgozó feladatát egy munkahelyi baleset bejelentése, kivizsgálása, jegyzőkönyv felvétele esetén!

Anyag-és áruismeret

1. Ismertesse a szőrmés bőr gyártásának folyamatát, főbb műveleteinek célját, hatását a készbőrre!
2. Ismertesse a nyersbőr tartósításának célját! Sorolja fel a tartósítás módjait, anyagait, hibáit!
3. Jellemezze a szőrrögzített (fixált) bőröket, ismertesse a fixálási technológia (pl. panofixelés) elméletét!
4. Ismertesse a nyersbőr szövettani felépítését, jellemezze a rétegeket és sorolja fel a nyersbőr minőségét meghatározó tényezőket!
5. Készbőr (szőrmésbőr) ismeret. Adott szőrmefajták felismerése, jellemzése, összesítő elemzése.
6. Határozza meg a szőrmésbőr (gerezna) területi felosztását, az egyes topográfiai részek árnyait, jellemzőit!
7. Ismertesse a szőrszál szerkezeti és kémiai felépítését, jellemezze a gereznán található szőrfajtákat!
8. Készítse el a menyétfélék családjába tartozó prémek (nerc, görény) gerezna pontos topográfiai ábráját! Ismertesse a feldolgozhatóság szempontjából legfontosabb mutatót (anatómiai hibák, kopásállóság, esztétikai mutatók, stb.).
9. Hasonlítsa össze a perzsa és breitschwanz bőrök főbb mutatóit, jellemezze a leggyakoribb típusok szőrrajzolatát!
10. Ismertesse a velúrirha és nappásított irhabőrök főbb minőségi jellemzőit és a velük szemben támasztott esztétikai követelményeket!
11. Ismertesse a szőrmekonfekcionálás alapanyagainak csoportosítási, minősítési lehetőségeit tartóssági mutatók, esztétikai követelmények szerint!
12. Jellemezze a szőrme nyakbavetők készítésére alkalmas prémfajtákat (pl. menyétfélék családja)! Sorolja fel a velük szemben támasztott általános követelményeket!
13. Készítse el a vízben élő prémes állatok (pézsmá, hód, nutria) gereznájának pontos topográfiai ábráját! Ismertesse a feldolgozhatóság szempontjából leg-

fontosabb mutatóikat (anatómiai hibák, kopásállóság, esztétikai mutatók, stb.).

14. Készítse el a rókafélék (vörös róka, ezüstróka, sarki róka) gereznáinak pontos topográfiai ábráját! Ismertesse a feldolgozhatóságuk szempontjából legfontosabb mutatóikat (anatómiai hibák, kopásállóság, esztétikai mutatók, stb.).
15. Ismertesse a juh- és báránfélék gereznájának főbb jellemzőit, minősítési szempontjait, feldolgozási lehetőségeit!